

De belangrijkste termen en begrippen

27 augustus 2024

Aanvullende pensioenvoorzieningen

In Nederland heeft iedereen de mogelijkheid fiscaal aantrekkelijk te sparen voor extra pensioen. Dit heet individueel aanvullend pensioen (oftewel: de derde pijler van het pensioenstelsel). Individueel sparen voor aanvullend pensioen kan bijvoorbeeld door lijfrente, koopsommen en levensverzekeringen.

AOW

De AOW (Algemene Ouderdomswet) is de eerste pijler van het Nederlandse pensioenstelsel. Iedereen die in Nederland woont of werkt, bouwt automatisch AOW op. De nieuwe regels van het Pensioenakkoord hebben ook invloed op de AOW. De AOW-leeftijd beweegt in de toekomst mee met de ontwikkeling van de levensverwachting van de Nederlandse bevolking.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft aan hoeveel vermogen het fonds in beheer heeft in verhouding tot de omvang van de pensioenuitkeringen waarin het moet voorzien. De dekkingsgraad geeft een indicatie of een pensioenfonds nu en in de toekomst de pensioenen kan betalen. De dekkingsgraad wordt uitgedrukt in een percentage.

Flexibele premieregeling

Een van de twee contractvormen in het nieuwe pensioenstelsel. Dit is de contractvorm die het meeste flexibiliteit en keuzevrijheid biedt. Zo heeft deze contractvorm meer individuele kenmerken zoals lifecycle beleggen en kunnen sociale partners kiezen voor een risicodelingsreserve. De risicodelingsreserve is een collectief element in de flexibele premieregeling. De risicodelingsreserve wordt gebruikt voor het delen van financiële mee- of tegenvallers en het spreiden van risico's.

Indexatie

Indexatie wordt vaak gebruikt als er wordt gesproken over het verhogen van pensioenen. Ook wel toeslag genoemd. Het betekent dat het opgebouwde pensioen en/of de pensioenuitkering worden verhoogd in lijn met de prijsstijgingen in winkels en de ontwikkeling van de lonen. De hoogte van de indexatie is afhankelijk van het beleggingsresultaat van het pensioenfonds. Er is geen garantie dat pensioenen (volledig) worden verhoogd. De toeslag is dus voorwaardelijk.

Invaren

Invaren is het bij elkaar houden van het oude en nieuwe pensioen bij *dezelfde pensioenuitvoerder*. Bij invaren worden de bestaande pensioenaanspraken en -rechten omgezet naar voor [pensioenuitkering gereserveerde persoonlijke pensioenvermogens](#): de bestaande pensioenaanspraken en -rechten worden via een [interne collectieve waardeoverdracht](#) ingebracht in de nieuwe pensioenregeling.

Lifecycle beleggen

Bij lifecycle beleggen heeft iedere leeftijd een andere beleggingsmix, met als vaste kenmerk dat het beleggingsrisico afneemt naarmate u ouder wordt. Jongeren kunnen meer risico lopen dan ouderen en beleggen daarom een groter percentage van hun vermogen.

Nabestaandenpensioen

Nabestaandenpensioen is het pensioen voor uw partner en kinderen als u overlijdt.

Opbouwfase

De opbouwfase is de periode waarin u pensioen opbouwt. In Nederland wordt er gemiddeld zo'n 45 jaar pensioen opgebouwd.

Ouderdomspensioen

Naast de AOW-uitkering, bouwt u meestal aanvullend pensioen op. Dit doet u bij een pensioenfonds of via een pensioenverzekeraar (een pensioenuitvoerder). Dit pensioen heet ook wel het ouderdomspensioen.

Pensioenpremie

Pensioenpremie is een bedrag dat per afgesproken periode (meestal maandelijks) aan het pensioenfonds wordt betaald. Hiermee wordt pensioen opgebouwd. In de meeste gevallen legt de werkgever $\frac{2}{3}$ van de premie in en de werknemer $\frac{1}{3}$ van de premie. De werkgever houdt de premie in op het salaris van de werknemer en draagt dat, samen met het werkgeversdeel van de premie, af aan het pensioenfonds. Het pensioenfonds belegt het ingelegde geld.

Pensioenopbouw via de werkgever

Dit wordt vaak de tweede pijler van de pensioenopbouw genoemd. Ongeveer 90% van alle werkgevers heeft een aanvullende pensioenregeling voor werknemers. Meestal betaalt de werkgever ongeveer $\frac{2}{3}$ van de pensioenpremie. De werknemer betaalt $\frac{1}{3}$. Pensioenfondsen beheren en beleggen het ingelegde geld. Zij betalen later het pensioen uit dat iemand heeft opgebouwd. Dit is een aanvulling op de AOW.

Premieregeling

Een premieregeling wordt ook wel een DC-regeling (Defined Contribution) genoemd. Dit is een pensioenregeling waarbij de totaal verschuldigde premie vastligt. De hoogte van de pensioenuitkering wordt sterk bepaald door het rendement. De pensioenregelingen in het nieuwe pensioenstelsel, de Solidaire premieregeling en de Flexibele premieregeling zijn DC-regelingen.

Regeling voor Vervroegd Uittreden (RVU)

RVU staat voor Regeling voor Vervroegd Uittreden. In Nederland bestaat de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken. De RVU-heffing is de eindheffing die de werkgever betaalt als een werknemer eerder met pensioen gaat.

Sociale partners

Sociale partners is een ander woord voor de vertegenwoordigers van de werknemers en werkgevers. Werkgevers worden vertegenwoordigd door werkgeversorganisaties. Werknemers worden vertegenwoordigd door vakbonden.

Solidaire premieregeling

Eén van de twee contractvormen in het nieuwe pensioenstelsel. Dit is de meest solidaire contractvorm, met meer collectieve kenmerken (zoals een uniforme beleggingsmix) en minder keuzevrijheid. Deze contractvorm heeft standaard een solidariteitsreserve.

Toeslag

Zie ook indexatie.

Transitie

Met de transitie naar het vernieuwde pensioenstelsel wordt de overstap naar een premieregeling met een leeftijdsonafhankelijke premie bedoeld, inclusief alle afspraken over invaren en eventuele compensatie.

Transitieplan

Het transitieplan is de basis voor uw overstap naar de nieuwe pensioenregeling. Dit plan is verplicht voor de in Nederland gevestigde pensioenfondsen. Het beschrijft de overstap naar de nieuwe pensioenregeling.

Uitkeringsfase

De uitkeringsfase is de periode waarin het opgebouwde pensioen wordt uitgekeerd. De uitkeringsfase begint als u met pensioen gaat.

Uitkeringsregeling

Een uitkeringsregeling wordt ook wel een DB-regeling (Defined Benefit) genoemd. Dit is een pensioenregeling waarbij de pensioenuitkering (hoeveel pensioen u straks krijgt) vooraf vastligt. Dit geldt niet voor eventuele kortingen en voorwaardelijke toeslagverlening. In het nieuwe pensioenstelsel bestaan geen DB-regelingen meer, maar stappen we over op DC-regelingen.